

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

- κ. Γενική Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, κ. Α. Σδούκου
- κ. Γενικό Διευθυντή Ενέργειας, Δρ. Δ. Τσαλέμη

Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)

- κ. Πρόεδρο, Αν. Καθηγητή Α. Δαγούμα
- κ. Αντιπρόεδρο Κλάδου Ενέργειας, κ. Δ. Φούρλαρη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.

- κ. Α. Μάνο, Διευθύνοντα Σύμβουλο

Αρ. Πρωτ. ΕΣΠΕΝ 23011

Αθήνα, 24.05.2023

Θέμα: Επιτρεπόμενο Έσοδο Διαχειριστή και Ρυθμιζόμενες Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

Αξιότιμες κυρίες/ Αξιότιμοι κύριοι,

Με την παρούσα επιστολή, επ' αφορμή των Αποφάσεων ΡΑΕ 164/2023 και 198/2023, ο Ελληνικός Σύνδεσμος Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ) επιθυμεί να αναδείξει σημαντικά ζητήματα -ενόψει της ενεργειακής μετάβασης και της υλοποίησης των σχετικών Ευρωπαϊκών στόχων- που άπτονται του **ρυθμιστικού πλαισίου** το οποίο διέπει τον καθορισμό του **Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή** και των **Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας**.

Με τις ανωτέρω Αποφάσεις: (α) το Απαιτούμενο Έσοδο της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. καθορίζεται σε **€982 εκ. για το έτος 2023 έναντι €744 εκ.** ανά έτος για την περίοδο 2019-2022, (β) καθορίζονται νέες **Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου με ποσοστό ανάκτησης** του Απαιτούμενου Εσόδου **μέσω χρεώσεων ισχύος που αυξάνεται σε 60%** έναντι αντίστοιχων ποσοστών κατά την περίοδο 2011-2022 τα οποία ανέρχονταν σε 10% για οικιακούς καταναλωτές (πλην ΥΚΩ), 20% για λοιπούς καταναλωτές Χαμηλής Τάσης και 50% για καταναλωτές Μέσης Τάσης. Συνολικά, αυξάνονται σημαντικά οι Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου που καλούνται εφεξής να καταβάλλουν οι καταναλωτές, και ιδίως εκείνοι με συγκριτικά μεγαλύτερη ισχύ σύνδεσης ή καταμετρούμενη ισχύ κατά τις ώρες αιχμής (για παροχές με ωριαίο μετρητή).

Αναφορικά με την αναθεώρηση του Επιτρεπόμενου Εσόδου, επισημαίνουμε ότι:

- Η **ανάκτηση του λειτουργικού και επενδυτικού κόστους (cost recovery)** -το οποίο έχει πραγματοποιηθεί αποδοτικά (efficiently incurred)- είναι πράγματι **απαραίτητη προϋπόθεση** προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του δικτύου, ιδίως στο πλαίσιο της τρέχουσας ενεργειακής μετάβασης κατά την οποία είναι αναγκαία τόσο η υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων, όσο και η παροχή κρίσιμων υπηρεσιών από τον Διαχειριστή.
- Απαραίτητη προϋπόθεση ωστόσο για την αποτελεσματική λειτουργία και την ανάπτυξη του δικτύου, αποτελεί επίσης η διασφάλιση της **οικονομικής αποδοτικότητας (cost efficiency)** και της **ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (quality of service)** μέσω της προσήκουσας εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου, της Απόφασης ΡΑΕ

1431/2020, και των Εγχειριδίων Ποιότητας και Εξυπηρέτησης, όπου μεταξύ άλλων προβλέπεται τόσο η ενσωμάτωση οικονομικών κινήτρων και συνεπειών (incentives and penalties) στο Απαιτούμενο Έσοδο του Διαχειριστή για τη διατήρηση ή/ και την επίτευξη συγκεκριμένων προδιαγραφών ποιότητας (quality standards), όσο και η εκπόνηση και δημοσιοποίηση αναλυτικών εκθέσεων ποιότητας (ενέργειας, τάσης και εξυπηρέτησης) σε ετήσια βάση.

Επιπροσθέτως, στο υφιστάμενο πλαίσιο θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμπεριληφθούν **ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές** (minimum required standards) για τις υπηρεσίες που παρέχονται προς το σύνολο των συμμετεχόντων στην αγορά, σε αντιστοιχία με τις Εγγυημένες Υπηρεσίες που ήδη παρέχονται από τον Διαχειριστή στους καταναλωτές.¹

- Οι διατάξεις των Αποφάσεων ΡΑΕ 1431/2020 και 1432/2020, σύμφωνα με τις οποίες θεσπίζεται **μηχανισμός κινήτρου για την απομείωση των ελεγχόμενων λειτουργικών δαπανών** (orex efficiency incentive mechanism) συμπεριλαμβανομένων των απωλειών δικτύου, κινούνται σε **θετική κατεύθυνση και πρέπει να εφαρμοστούν το συντομότερο** -βάσει του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος- στα πρότυπα λοιπών Ευρωπαϊκών κρατών όπου σχετικές ρυθμίσεις παροχής κινήτρων (incentive regulation) βρίσκονται ήδη σε ισχύ.²

Αναφορικά με την έναρξη εφαρμογής της νέας μεθοδολογίας καθορισμού των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου και ενόψει της εξελισσόμενης ενεργειακής μετάβασης που περιλαμβάνει την εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών, την αποκέντρωση της παραγωγής/ κατανάλωσης και την απανθρακοποίηση του ενεργειακού μείγματος, επισημαίνουμε ότι:

- Λαμβάνοντας υπόψη τη δομή κόστους του δικτύου (υψηλό κόστος επενδύσεων & χαμηλό μεταβλητό κόστος), η **αναθεώρηση των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου** ώστε το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αυτού να ανακτάται μέσω χρεώσεων ισχύος, **συμβάλλει πράγματι στην κοστοστρέφεια (cost-reflectivity) των τιμολογίων** και συνεπώς στην παροχή κατάλληλων σημάτων τιμών (price signals) για την αποδοτική χρήση και ανάπτυξη του δικτύου.
- Σημειώνεται ωστόσο ότι για το μεγαλύτερο μέρος των καταναλωτών -οι οποίοι δεν διαθέτουν ωριαίους μετρητές- οι νέες χρεώσεις ισχύος **βασίζονται στην ισχύ της εκάστοτε σύνδεσης και όχι στην καταμετρούμενη ισχύ κατά της ώρες αιχμής**. Συνεπώς, η **δυνατότητα του νέου πλαισίου τιμολόγησης να παρέχει κατάλληλα σήματα** στους καταναλωτές, προκειμένου να προσαρμόσουν τη συμπεριφορά τους βάσει του κόστους που αυτή επιφέρει ως προς τις ανάγκες ανάπτυξης/ ενίσχυσης του δικτύου (π.χ. ως προς τη χρήση του δικτύου σε ώρες αιχμής), **είναι επί του παρόντος περιορισμένη**.
- Υπό το πρίσμα αυτό, αναδεικνύεται για ακόμη μια φορά η **ανάγκη επίσπευσης της εγκατάστασης έξυπνων μετρητών στο δίκτυο της Χαμηλής Τάσης**, οι οποίοι μεταξύ άλλων, θα επιτρέψουν στον Διαχειριστή να εφαρμόσει δυναμικά μοντέλα τιμολόγησης των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου, τα οποία θα συμβάλλουν στην παροχή κατάλληλων σημάτων προς τους καταναλωτές για την αποδοτικότερη χρήση του δικτύου.

Πιο συγκεκριμένα, η **χρονική διαφοροποίηση των χρεώσεων**, είτε ανά συγκεκριμένες προκαθορισμένες περιόδους (time-differentiated static tariffs), η οποία ήδη εφαρμόζεται σε

¹ Ενδεικτικά, δείκτες παρακολούθησης και οικονομικά κίνητρα σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τον Διαχειριστή προς τους Προμηθευτές έχουν θεσπιστεί στη Γαλλία:

<https://www.cre.fr/en/Documents/Deliberations/Decision/tariffs-for-the-use-of-public-distribution-electricity-grids-turpe-6-hta-bt>

² Directorate-General for Energy (DG ENER), Study on tariff design for distribution systems, 2015

αρκετά Ευρωπαϊκά κράτη που διαθέτουν τις απαραίτητες υποδομές (δηλ. έξυπνους μετρητές), είτε σε πραγματικό χρόνο (dynamic tariffs), θα επέτρεπε την **παροχή σημάτων που αντικατοπτρίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια το κόστος χρήσης του δικτύου**, ιδίως κατά τις περιόδους αιχμής. Η ευελιξία (flexibility) που επιτυγχάνεται κατ' αυτόν τον τρόπο, ως προς τη διαχείριση τόσο της αυξανόμενης συμμετοχής της αποκεντρωμένης και στοχαστικής παραγωγής (intermittent production) των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα, όσο και των εντονότερων διακυμάνσεων φορτίου (load variation) στο πλαίσιο του εξηλεκτρισμού της ενεργειακής κατανάλωσης, **δύναται να περιορίσει σημαντικά τις επενδυτικές ανάγκες ανάπτυξης ή ενίσχυσης του δικτύου**. Εναλλακτικά εργαλεία όπως η ρητή προμήθεια (explicit procurement) υπηρεσιών ευελιξίας από τον Διαχειριστή, τα οποία δύνανται να έχουν ανάλογα αποτελέσματα, θα πρέπει επίσης να αξιολογηθούν.

- Αναφορικά με τον καθορισμό των Περιόδων Αιχμής Φορτίου, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξασφάλιση της ευστάθειας, τόσο του δικτύου διανομής όσο και του συστήματος μεταφοράς, αποτελεί πλέον σημαντική πρόκληση για τους Διαχειριστές³, θεωρούμε ότι στις **Περίόδους Αιχμής Φορτίου Δικτύου** -ειδικά κατά τους μήνες της άνοιξης και του φθινοπώρου- θα ήταν **εύλογο να μην έχουν συμπεριληφθεί μεσημβρινές ώρες**, δηλαδή ώρες κατά τις οποίες μεγιστοποιείται η παραγωγή των φωτοβολταϊκών μονάδων.
- Τέλος, ενόψει της μετάβασης σε ένα **μοντέλο αποκεντρωμένης και στοχαστικής παραγωγής από ΑΠΕ**, και του κόστους που αυτή επιφέρει ως προς την ανάπτυξη και τη λειτουργία του δικτύου, θα πρέπει να καθοριστεί η **μεθοδολογία υπολογισμού** και το **πλαίσιο εφαρμογής Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου Παραγωγών**, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Απόφαση ΡΑΕ 707Α/2022.

Λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό και την κρισιμότητα των ζητημάτων που αναδεικνύονται στα πλαίσια της ενεργειακής μετάβασης και της υλοποίησης των σχετικών Ευρωπαϊκών στόχων, προσβλέπουμε στην εποικοδομητική συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών, με στόχο τη διασφάλιση συνθηκών ισότιμου ανταγωνισμού, την ενίσχυση της καινοτομίας και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς όφελος των καταναλωτών.

Με εκτίμηση,

Μίλτος Ασλάνογλου
Γενικός Διευθυντής

³ <https://www.rae.gr/genika-nea/63794/>